

**ОДОБРЯВАМ:**

*Миглена  
Павлова  
изпълнителен  
директор на  
АОП*

**СТАНОВИЩЕ\***  
за осъществен контрол по чл. 233 от ЗОП

**ВЪЗЛОЖИТЕЛ**

Наименование:	"АЕЦ Козлодуй" ЕАД
Вид:	Секторен
Партиден номер в РОП:	353

**ПОРЪЧКА**

Обект на поръчката: Услуги
<p>Предмет: Разработване на Технико-икономическа обосновка за лицензиране и внедряване на усъвършенстван тип ядрено гориво на блокове 5 и 6 на "АЕЦ Козодуй" ЕАД при работа на мощност 3120 MW</p> <p>Целта на процедурата е изпълнение на стратегията на Евратом агенцията по доставките (ESA) за диверсификация на доставките и услугите в областта на ядрено-горивния цикъл (ЯГЦ), осигуряване на безопасната и ефективна работа на блокове 5 и 6 на "АЕЦ Козлодуй" ЕАД и гарантиране на непрекъснатостта и сигурността на доставките на ядрено гориво в дългосрочен план. Съгласно чл. 201, ал. 3 на "Наредба за осигуряване на безопасността на ядрените централи, ПМС № 245 от 21.09.2016 г., ДВ, бр. 76 от 30.09.2016г." (НОБЯЦ) използването на нов тип ядрено гориво се счита за изменение, което съществено променя конфигурацията на ядрената централа, и се предшества от детайлна и задълбочена оценка на безопасността.</p> <p>Затова, процедурата за доставка на алтернативни горивни касети не може да започне преди да бъде проведена задълбочена оценка на безопасността и преди новото гориво да бъде лицензирано от Агенцията за ядрено регулиране. Съгласно Инструкция по качеството "Преход към ново ядрено гориво на блокове 5 и 6 на "АЕЦ Козлодуй" при работа на мощност 3120 MW", № 30.ОБ.GO.ИК.61/1 изгответо на Технико-икономическа обосновка е първи етап от процеса на лицензиране и внедряване на усъвършенствано/ново ядрено гориво.</p> <p>Целта е да бъде осъществен информиран избор на нови, усъвършенствани типове горивни касети и усъвършенстван ЯГЦ, които да доведат до повишаване на безопасността и ефективността при производство на електрическа енергия чрез: по-ефективно използване на ресурса на ядреното гориво; повишаване на дълбочината на изгаряне на изважданото гориво; намаляване на неутронния флуенс на корпуса на реактора; намаляване на годишния</p>

разход на свежо ядрено гориво; намаляване на количеството отработили касети; намаляване на разходите за управление на високо-радиоактивни отпадъци. На база експлоатационния опит на „АЕЦ Козлодуй“ и с цел използване само на апробирани технологии при производство на горивните елементи, изискванията към основните характеристики на усъвършенстваното/новото гориво са: максимално обогатяване по  $^{235}\text{U}$  до 4.95%, радиално профилиране на касетите с максимално обогатяване, съдържание на  $\text{Gd}$  в горивните елементи до 5% и дълбочини на изгаряне в горивните елементи до 72 MWd/kgU. Изиска се експлоатация на касетите при топлинна мощност 3120 MW, в 4/5-годишен ЯГЦ с обща продължителност на всяка кампания ~325 календарни дни.

Прогнозна стойност: 3000000 BGN

## ПРОЦЕДУРА

Уникален номер в РОП:	00353-2018-0096
Вид на процедурата:	Договаряне без предварителна покана за участие
Решение за откриване на процедурата:	№ ЗОП-Р-123 от 29.05.2018 г.

## СТАНОВИЩЕ

Прилагано правно основание:	Чл. 138, ал. 1 във вр. с чл. 79, ал. 1, т. 3 от ЗОП
-----------------------------	---

### Изисквания на ЗОП:

- възлагането на обществената поръчка на друго лице би довело до нарушаване на изключителни права, включително на права на интелектуална собственост;
- не съществува достатъчно добра алтернатива или заместител и отсъствието на конкуренция не се дължи на изкуствено стесняване на параметрите на поръчката.

### Представени от възложителя мотиви и доказателства:

В Агенцията по обществени поръчки е постъпило Решение № ЗОП-Р-123 от 29.05.2018 г. на изпълнителния директор на „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД, в което са изложени мотиви за прилагане на процедура на договаряне без предварителна покана за участие на основание чл. 79, ал. 1, т. 3, буква „в“ от ЗОП.

Според поле IV.7) на решението за откриване прогнозната стойност на поръчката е 3 000 000 лв. без ДДС.

В поле V.2) на решението се посочва, че договор ще бъде сключен с Westinghouse Electric Sweden AB.

В подкрепа на изложените мотиви в АОП е представено копие на Доклад с рег. № ЕП2-1109/30.06.2017 г. от гл. инженер „ЕП-2“ в АЕЦ Козлодуй“ ЕАД до председателя на СИФ, относно възлагане на обществена поръчка с

предмет: „Разработване на Технико-икономическа обосновка за лицензиране и внедряване на усъвършенстван тип ядрено гориво на блокове 5 и 6 на „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД при работа на мощност 3120 MW“. В документа е предложено изпълнението да бъде възложено на Уестингхаус, в качеството на единствен алтернативен производител на горивни касети за реактори ВВЕР-1000.

**Извършени проверки от АОП в електронни публични регистри (когато е приложимо):**

Направена проверка в Регистъра на обществените поръчки (РОП) установи, че през 2013 г. възложителят АЕЦ „Козлодуй“ ЕАД е провел процедура на договаряне без обявление на основание чл. 103, ал. 2, т. 2 от ЗОП (отм.) с предмет: „Разработване на усъвършенстван ядрено-горивен цикъл и обосновка на безопасната работа на блокове 5 и 6 на „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД с модифицирано ядрено гориво на мощност 3120 MW“, открита с Решение ЗОП-Р-151 от 16.07.2013 г. За неин изпълнител е избран ОАО „ТВЭЛ“, Русия, на основание негови авторските права като производител на ядрено гориво може да разработи усъвършенстван ядрено-горивен цикъл и обосновка на безопасната работа на блокове 5 и 6 на АЕЦ „Козлодуй“ с модифицирано ядрено гориво на мощност 3120 MW. В решението за откриване е посочено, че ядреното гориво, което се използва като основен енергоизточник за производство на електрическа енергия в АЕЦ „Козлодуй“ е тип ТВСА, произведено от ОАО „ТВЭЛ“, Русия. С изпълнителя е сключен договор № 842000002 на стойност 4 860 000 евро без ДДС. В РОП не се съдържа информация за изпълнението на договора. Информация за процедурата е налична в Регистъра под уникален № 00353-2013-0108;

**Изводи:**

С разглежданата процедура на договаряне без предварителна покана за участие се възлага разработването на Технико-икономическа обосновка за лицензиране и внедряване на усъвършенстван/нов тип ядрено гориво на блокове 5 и 6 на АЕЦ „Козлодуй“ при работа на топлинна мощност 3120 MW. В решението за откриване на процедурата се посочва, че с оглед изпълнение на стратегията на Евратор агенцията по доставките (ESA) за диверсификация на доставките и услугите в областта на ядрено-горивния цикъл (ЯГЦ) се подготвя провеждане на процедура за доставка на горивни касети за ВВЕР-1000 от алтернативни производители. В мотивите се уточнява, че според чл. 201, ал. 3 от Наредба за осигуряване на безопасността на ядрените централи (НОБЯЦ) използването на нов тип ядрено гориво се счита за изменение, което съществено променя конфигурацията на ядрената централа и следва да се предшества от детайлна и задълбочена оценка на безопасността. Пояснява се, че съгласно Инструкция по качеството „Преход към ново ядрено гориво на блокове 5 и 6 на „АЕЦ Козлодуй“ при работа на мощност 3120 MW“, № 30.OB.GO.IK.61/1 изготвянето на Технико-икономическа обосновка е първи етап от процеса на лицензиране и внедряване на усъвършенствано/ново ядрено гориво.

В мотивите в решението се посочва, че ядреното гориво, използвано към

момента на 5 и 6 блок в АЕЦ „Козлодуй“ е ТВСА и ТВСА-12. Отбелязва се, че то се осигурява по договор с АО „ТВЭЛ“ за комплексна доставка на този тип касети, който изтича в края на 2020 г. Твърди се, че единствен алтернативен (на АО „ТВЭЛ“) разработчик, производител и доставчик на горивни касети за реактори тип ВВЕР-1000 е Westinghouse Electric Sweden AB (Уестингхаус). Уточнява се, че Уестингхаус разработва, лицензира (изготвя лицензионната документация) и доставя касети за реакторите ВВЕР-1000 за атомни централи в Украйна и Чехия, както и че към настоящия момент разработва усъвършенствана горивна касета с 12 дистанциращи решетки за съвместна експлоатация с касетите на АО „ТВЭЛ“ в централата в Чехия. В тази връзка се счита, че изпълнението на възлаганата технико-икономическата обосновка за лицензиране и внедряване на алтернативно ядрено гориво на блоковете следва да бъде възложено на Уестингхаус, като носител на авторските права върху проектната и конструкторска документация на касетите, произвеждани от тях. Посочените твърдения не са подкрепени с конкретни доказателства. Към преписката е приложен само доклад на служители на възложителя, който по същество е идентичен с мотивите за откриване на договарянето, но не доказва, че към настоящия момент Уестингхаус е единствен алтернативен производител на горивни касети за реактори тип ВВЕР-1000, resp. единствен възможен изпълнител на възлагания договор.

С оглед на изложеното, прилагането на чл. 79, ал. 1, т. 3, б. „в“ от ЗОП е обосновано, при условие че възложителят разполага с допълнителни доказателства, че поканеното лице е единственият възможен изпълнител, т.е. липсва конкуренция по отношение на неговия избор.

\* **Забележка:** Съгласно чл. 229, ал. 2 от ЗОП с контрола по чл. 233 от ЗОП се оказва методическа помощ за законосъобразност при възлагането на обществени поръчки. Когато законосъобразното прилагане на избраното правно основание не е безспорно доказано при контрола и процедурата завърши със сключване на договор, АОП уведомява органите по чл. 238, ал. 1 от ЗОП (чл. 135, ал. 3 от ППЗОП).